

PER PETTERSON

MƏNİM
VƏZİYYƏTİMDƏ
OLAN KİŞİLƏR

Norveç dilindən tərcümə:

Anar Rəhimov

QANUN NƏŞRİYYATI

PER PETTERSON

MENN I MIN
SITUASJON

Per Pettersonun “Mənim vəziyyətimdə olan kişiler” əsəri bir faciə nəticəsində həyatı darmadağın olmuş Arvid Yansenin təsirli portretidir. Valideynlərini və qardaşlarını gəmi qəzasında itirən və həyat yoldaşı tərəfindən tərk edilən Arvid Osloda kədər və tənhalıq içində həyatını davam etdirir. Əsərdə onun sakit, problemlı varlığı izlənilir, çünki o, qızı ilə əlaqə saxlamağa və emosional tənəzzül arasında məna tapmağa çalışır. İncə və lirik nəsr ilə Petterson itkini, atalığı və şəfaya apararı əzablı yolu araşdırır.

Roman bir Norveç ailəsinin dramından bəhs edir.

Qeir B. üçin

BİRİNCİ HİSSƏ

FƏSİL 1

1992-ci il sentyabr ayının bazar günlərindən biri idi, saat yeddiyə yaxınlaşırdı. Bütün gecəni çöldə keçirdikdən sonra son bir saati Tolbu küçəsində – əvvəllər əczaxana kimi fəaliyyət göstərən barda oldum, amma həmin gün özümlə evə heç kimi gətirmədim. Həmin il, o ərəfələrdə olduğum vəziyyəti mənim üçün çox da normal hesab etmək olmazdı, çünki hər gecə Osłonun mərkəzinə getməyim və tamamilə xarakterimə zidd olsa da, barlara, kafelərə baş çəkib dumanlı, rütubətli binaların qapılarından içəri girən kimi özümü, sanki evə gəlmiş kimi hiss etməyim və yenə də xarakterimə zidd olsa da, ətrafa diqqətlə baxaraq o gecə harada yatacağım barədə düşünməyim, demək olar ki, qeyri-adi hal deyildi. Bir neçə saat sonra kafedən, pabdan və ya bardan çıxanda nadir hallarda yalnız olurdum. Həmin aylar ötüb-keçəndə mənim kimi bir adam üçün əvvəllər mümkün hesab etdiyimdən daha çox yataq otaqlarında, daha çox evlərdə və daha çox məhəl-

lələrdə olmuşdum, lakin bu vəziyyət öz-özünə dayandı. Mən ocaq olmaq istədim, amma indi ocağымda alovdan çox kül var idi.

Bu gün səhər telefon zəng çalanda çarpayымda uzanmışdım. Heç cavab vermək həvəsim yox idi, özümü ölü kimi yorğun hiss edirdim. Hə, mən içmişdim, amma elə də çox yox və əlbəttə ki, bunu saat on birdən sonra etməmişdim. Şəhərin mərkəzindən Tosənə gedən avtobusa minib bu gün dairəvi yol olan döngədə düşdüm və narın yağış altında Saqene kilsəsinin yanından keçib Byölsen tərəfə getdim. Mənzilə daxil olanda özümü çox yaxşı hiss edirdim, yəqin ki, spirt indiyə kimi öz təsirini itirmişdi.

Məni bu qədər yoran xəyallarım idi və bu şeyləri ikinci səhifədə izah etmək artıq asan deyildi. Bu mövzuya təkrar qayıtmalı olacağam. Ən az bir saat artıq yataqda qalmamış, sonra isə qalxıb kofe üçün çaydanı qızdırıb və nəhayət, bazar günü olmasına baxmayaraq, stol arxasında əyləşib mümkün qədər bir neçə saat yazı-pozu işləri ilə məşğul olmağı planlaşdırmışdım. Lakin telefonun səsi dayanmayacağı üçün ayaqlarımı çarpayıdan qaldırıb cəld dəstəyi götürmək üçün qonaq otağına getdim. Hə, bunu etdim, çünki zəngə cavab verməmək qanunazid idi. Məndə həmişə belə bir fikir olub və indi də var ki, telefona cavab vermək məcburidir və əgər buna məhəl qoymasam, məni məhkəməyə verə bilərlər.

Bu, Turidin səsi idi. Onun qızlarla birlikdə gedib Şetendəki terraslı bir evə köçməyindən artıq bir il keçmişdi.